

Foto: Bejo

Biologische telers van zaaiuien zullen waarschijnlijk de komende jaren met een beperkt assortiment biologisch geteelde rassen te maken krijgen. Hierdoor worden de uitkomsten van rassenonderzoek belangrijker.

Uienrassenkeuze 2004

Rassenonderzoek biologische zaaiuien

Voor het komende seizoen 2004 is nog niet voldoende biologisch uitgangsmateriaal voor zaaiuien beschikbaar (tabel 1). Daarom heeft het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit besloten dat voor zaaiuien een ontheffing kan worden aangevraagd voor het gebruik van gangbaar, niet ontsmet zaad als het om een ras gaat dat (nog) niet biologisch beschikbaar is. Voor plantuien is wel voldoende uitgangsmateriaal beschikbaar zodat het ministerie van LNV aangeeft dat voor plantuien biologisch uitgangsmateriaal in 2004 al verplicht is (tabel 1).

“Bladstand is voor biologische telers belangrijk in verband met mechanische onkruidbestrijding”

Aanvullend onderzoek

Het is financieel niet haalbaar om voor alle gewassen jaarlijks biologisch rassenonderzoek uit te voeren. Daarom zoekt het Louis Bolk Instituut (LBI) en Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) naar een systeem waarbij de uitkomsten van het gangbaar rassenonderzoek gebruikt kunnen worden, aangevuld met extra onderzoek voor eigenschappen die alleen onder biologische teeltomstandigheden goed te beoordelen zijn. Op basis van de profielschets voor biologische zaaiui zijn een aantal criteria ter beoordeling van de rassen toegevoegd, die met name te maken

hebben met de beoordeling van het gewas op het veld: uniformiteit van het gewas, bladhoeveelheid, bladstand, bladkleur, gevoeligheid voor dode bladpunten, valse meeldauw en bladvlekken. Uit de resultaten van 2001 en 2002 blijkt dat sommige eigenschappen onafhankelijk van het teeltmilieu reageren, zoals bladstand. Deze eigenschap is voor biologische telers belangrijk in verband met mechanische onkruidbestrijding maar zouden ook goed in gangbaar onderzoek meegenomen kunnen worden. Van andere eigenschappen is het nog niet duidelijk of ze afhankelijk van het milieu zijn.

Mechanische onkruidbestrijding.

Tabel 1. Aanbod biologisch uitgangsmateriaal voor ui 2004

Gewas	Ras
Zaaiui - geel	Balaton (VB), Profit (Ad), Arenal (Ad), Hoza (Ho), Hyfort (BZ), Hystar (BZ), Accent (BZ),
Zaaiui - rood	-
Plantui - geel	Sturon (CB), Setton (CB), Jetset (CB), Radar (CB), Summit (CB), Drago (CB), Centurion (CB), StuttgarterStanfield (BZ),
Plantui - rood	Red Baron (CB)
Afkortingen:	Ad=Advanta Seeds; BZ=Bejo Zaden; CB=Carel Bouma; Ho=Hoogzand Uienhandel; VB=Vitalis Biologische Zaden.

bron: www.biodatabase.nl, www.bejo.nl, www.vitaliszaden.nl, Hoogzand Uienhandel

Bewaareigenschappen

Uit het onderzoek van de afgelopen twee jaren ontstaat het vermoeden dat de rasvolgorde voor belangrijke bewaareigenschappen niet verandert wanneer uien gangbaar of biologisch geteeld zijn. Resultaten van 2003 en 2004 moeten dat bevestigen. Als deze veronderstelling in de toekomst juist blijkt te zijn dan kunnen de gangbaar verkregen bewaarresultaten zo voor biologische omstandigheden vertaald worden. Hierdoor zou het dure bewaaronderzoek niet onder zowel biolo-

gisch als gangbaar geteelde uien uitgevoerd hoeven te worden en zijn alleen enkele aanvullende veldgegevens onder biologische omstandigheden noodzakelijk.

De gegevens van de onderzochte rassen over teeltjaar 2001 en 2002 en bewaring 2002 en 2003 zijn in tabel 2 weergegeven. De cijfers hebben betrekking op maximaal 2 jaren van onderzoek en moeten dus met enige voorzichtigheid bekeken worden. Een uitgebreide beschrijving is op internet te vinden onder: <http://www.kennisakker.nl/> ■

Tabel 2. Rassenonderzoek biologische zaaiuien teelt 2001 en 2002.

Ras	RELATIEVE GEGEVENS					Dagnr Met 50% uitloop	Aantal jaren in onderzoek	Kweekbedrijf
	Gewas Type	Productie ¹	Bewaarendement	Huid-Vastheid	Hardheid			
Accent	-	109,8	102,7	99,1	112,0	14,8	1	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Arenal	5,8	106,4	107,1	95,3	115,9	65,6	1	Advanta Seeds
Baldito (RS 375)	5,4	110,1	107,2	98,3	105,4	29,4	2	Royal Sluis
Balstora	5,6	100,9	99,3	99,2	102,4	24,3	2	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Drago	5,8	97,9	99,3	97,9	112,3	41,8	2	Nickerson Zwaan
Durito	-	101,6	97,7	96,1	104,5	17,	1	Royal Sluis
Hyfort	5,8	106,8	103,0	96,9	108,1	25,4	2	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Hyskin	5,6	99,5	101,0	98,0	108,8	32,8	2	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Hystar	5,3	103,3	100,4	98,8	107,5	41,1	2	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Hytech	6,6	106,2	98,8	97,4	103,4	33,3	1	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Jumbo	-	101,6	99,5	99,6	93,3	34,6	1	S & G
Napoleon (SG8282)	6,4	96,5	98,0	98,8	108,7	34,6	1	S & G
Opporto	-	100,9	101,0	97,3	96,3	22,8	1	Royal Sluis
Profit	5,4	93,0	106,4	97,3	106,8	26,7	2	Advanta Seeds
Robot	-	99,1	100,0	99,6	101,0	26,5	1	Nickerson Zwaan
Stamfort	-	107,8	103,8	99,8	100,8	82,5	1	S & G
Summit	-	99,7	102,6	99,2	108,2	19,7	1	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Sunskin	6,9	101,3	99,7	98,0	101,7	53,6	2	S & G
Wellington (SG8286)	5,5	103,2	96,0	99,1	107,1	92,8	1	S & G
Rode uien								
Redbarron	-	90,6	91,6	91,5	89,8	1,7	1	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Redkite	5,7	84,2	83,1	83,5	81,1	8,6	2	Royal Sluis
Redspark	5,3	79,6	83,9	95,6	80,8	41,5	1	De Groot en Slot / Bejo Zaden
Gemiddeld	5,8	102,4	101,2	98,2	105,5	37,9	1,4	

¹: Productie 100 = 440 kg/are.